

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Łukowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący sędzia Edyta Cieliszak

Protokolant sekretarz sądowy Kinga Wrzosek

przy udziale prokuratora Artura Oleszka

po rozpoznaniu w dniach 12 lutego 2020 roku i 24 marca 2022 roku sprawy E. R. (1) z domu K., c. S. i J. z domu B., urodzonej (...) w S.

oskarżonej o to, że:

w dniu 21 kwietnia 2019 roku w Z., gm. S., woj. (...), nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym powodując nieumyślnie wypadek w ten sposób, że kierując samochodem marki S. (...) nr rej. (...) nie zachowała szczególnej ostrożności zbliżając się do skrzyżowania i nie zastosowała się do pionowego znaku nakazującego ustąpienie pierwszeństwa przejazdu po czym nie ustąpiła pierwszeństwa nadjeżdżającemu od miejscowości S. poruszającemu się drogą z pierwszeństwem przejazdu samochodowi m-ki P. (...) nr rej. (...) kierowanemu przez G. J. (1) doprowadzając nieumyślnie do zderzenia obydwu pojazdów, w następstwie czego pasażerka samochodu m-ki P. (...) M. J. (1) doznała obrażeń ciała w postaci rozległej rany głowy, złamania trzonu kręgu C5 oraz żeber I-III w linii środkowo-obojęczykowo lewej, śladowej odmy w szczycie płuca prawego, złamania trzonu kości ramiennej lewej, które to obrażenia spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządu jej ciała na czas dłuższy od 7 dni, natomiast G. J. (1) doznał wieloszczelinowego złamania w obrębie kłykcia bocznego kości piszczelowej prawej, złamania bliższej nasady kości piszczelowej prawej oraz skręcenia stawu skokowego prawego, które to obrażenia spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządu jego ciała na czas dłuższy od 7 dni –

to jest o czyn z art. 177 § 1 k.k.

orzeka:

E. R. (2) uznaje za winną zarzucanego jej czynu i za czyn ten na podstawie art. 177 §1 kk skazuje ją na podstawie art. 177 §1 kk w zw. z art. 37a §1 kk wymierza jej karę grzywny w wysokości 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł (dwadzieścia); na podstawie art. 46 §2 kk orzeka od oskarżonej na rzecz G. J. (1) 3 000 zł (trzy tysiące) tytułem nawiazki; zasądza od oskarżonej na rzecz G. J. (1) 2 400 zł (dwa tysiące czterysta) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa 300 zł (trzysta) tytułem opłaty oraz 2 500 zł (dwa tysiące pięćset) tytułem wydatków; zwalnia ją od ponoszenia wydatków w pozostałym zakresie, obciążając nimi w tej części Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 1	Sygnatura akt	(...)	

<p>Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.</p>			
<p>1.USTALENIE FAKTÓW</p>			
<p>0.1.Fakty uznane za udowodnione</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Oskarżony</p>	<p>Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)</p>	
<p>1.1.1.</p>	<p>E. R. (2)</p>	<p>jak w akcie oskarżenia</p>	
<p>Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione</p>	<p>Dowód</p>	<p>Numer karty</p>	
<p>21 kwietnia 2019r E. R. (2) kierując samochodem marki S. (...) nr rej. (...) podróżująca z mężem G. R.- pasażerem siedzącym na przednim siedzeniu jadąc od strony m. Z. w kierunku do S. zbliżając</p>	<p>opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych Z. S. (1)</p>	<p>279-303</p>	

się do skrzyżowania nie zastosowała się do pionowego znaku nakazującego ustąpienie pierwszeństwa przejazdu i nie ustąpiła tego pierwszeństwa samochodowi M. P. nr rej. (...), którym kierował G. J. (1) i swoim zachowanie doprowadziła do zderzenia obu pojazdów. W następstwie tego zderzenia pasażerka samochodu P. (...) matka kierującego M. J. (1) doznała obrażeń ciała w postaci rozległej rany głowy, złamania trzony kręgu C5 oraz żeber I-III w linii środkowo-obojęzycznej lewej, śladowej odmy w szczycie płuca prawego, złamania trzonu kości ramiennej lewej, które naruszyły prawidłowe funkcjonowanie jej organizmu na okres powyżej siedmiu dni. G. J. (2) doznał natomiast obrażeń w postaci wieloszczelinowego załamania w obrębie kłykcia bocznego kości piszczelowej prawej oraz skręcenia stawu skokowego prawego, które to obrażenia spowodowały również rozstrój jego zdrowia i naruszyły prawidłowe funkcjonowanie jego organizmu na okres powyżej siedmiu dni. W momencie zderzenia pojazdów kierujący P. (...) G. J. (1) poruszał się z prędkością ok.48,8 km/h, brak możliwości ustalenia prędkości początkowej

(brak śladów hamowania). Jego pasażerka siedząca z przodu na siedzeniu pasażera M. J. (1) w trakcie zderzenia nie mając zapiętego pasa bezpieczeństwa przemieściła się do przodu i uderzyła głową w szybę czołową w pobliżu słupka A- (o tym że nie miała zapiętego pasa oprócz obrażeń pasażerki świadczy też to, że nie wystrzeliła poduszka powietrzna po jej stronie)		
wyjaśnienia oskarżonej E. R. (2)	219-220, 159v-160	
zeznania G. J. (1)	220-222	
zeznania P. N.	223, 147v	
zeznania M. S.	223, 151v	
protokoły oględzin pojazdów	7-10v	
protokół oględzin miejsca wypadku i szkic oraz dokumentacja fotograficzna	11-12v, 17, 93, 100	
dokumentacja lekarska dot. M. J. (1)	koperta k.20	
opinia sądowno- lekarska dotycząca obrażeń M. J. (1) i ich kwalifikacji prawnej	109	
dokumentacja lekarska dot. G. J. (1)	koperta k.121, 142	

opinia sądowo- lekarska dotycząca obrażeń G. J. (1) i ich kwalifikacji prawnej	152		
<p>M. J. (1) zmarła w szpitalu, gdzie znalazła się po wypadku, w dniu 23 czerwca 2019r. Z kompleksowej opinii biegłych z zakresu medycyny sądowej, neurologa patomorfologa i kardiologa wynika, że brak jest podstawy do przyjęcia związku przyczynowo- skutkowego pomiędzy doznanymi w wypadku (opisanymi wyżej) obrażeniami a zgonem M. J. (1) w dniu 23 czerwca 2019r. Bezpośrednią przyczyną jej zgonu był ostry zawał mięśnia sercowego ale przyczyną wystąpienia tego zawału nie był pobyt w szpitalu, szok czy przeżycia związane z wypadkiem a jedynie zaawansowane zmiany chorobowe w układzie sercowo- naczyniowym stwierdzone w badaniu pośmiertnym pokrzywdzonej</p>	opinia biegłych kardiologa, neurologa patomorfologa i medyka sądowego Zakładu Medycyny Sądowej L. i (...)	k.363-376	
0.1.Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.			

Przy każdym czynnie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
1.Ocena DOWOdów			
o.1.Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1.1.1	opinia biegłych kardiologa, neurologa patomorfologa i medyka sądowego Zakładu Medycyny Sądowej L. i (...)	nie kwestionowana, wydana w oparciu o zgromadzoną dokumentację lekarską, w pełni odpowiada wymogom art.200§1 kpk, rzetelna i wiarygodna, bardzo szczegółowa i wyczerpująca, wydana przez zespół biegłych różnych specjalności, zawiera szczegółową analizę procesu leczenia, odnosi się do wszystkich kwestii i daje przekonującą odpowiedź na pytania i tezy dowodowe, wskazuje, że brak jest podstawy do przyjęcia związku przyczynowo- skutkowego pomiędzy doznanymi w wypadku (opisanymi wyżej) obrażeniami a zgonem M. J. (1) w dniu 23 czerwca 2019r. Bezpośrednią przyczyną jej zgonu był ostry zawał mięśnia sercowego ale przyczyną wystąpienia tego zawału nie był pobyt w szpitalu, szok czy przeżycia związane z wypadkiem a jedynie	

		zaawansowane zmiany chorobowe w układzie sercowo- naczyniowym stwierdzone w badaniu pośmiertnym pokrzywdzonej
opinia sądowo- lekarska dotycząca obrażeń M. J. (1) i ich kwalifikacji prawnej	wydana została w oparciu o zgromadzoną na czas jej wydania dokumentację lekarską, w pełni odpowiada wymogom art.200§1 kpk, rzetelna i wiarygodna, a biorąc pod uwagę wnioski kompleksowej opinii o której mowa wyżej nie może być skutecznie zakwestionowana	
opinia sądowo- lekarska dotycząca obrażeń G. J. (1) i ich kwalifikacji prawnej	wydana w oparciu o zgromadzoną dokumentację lekarską, w pełni odpowiada wymogom art.200§1 kpk, rzetelna i wiarygodna,	
opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych Z. S. (1)	Sąd w pełni podzielił wnioski opinii, brak jest podstaw do jej kwestionowania, opinia zawiera stosowane wyliczenia, argumentację przyjętych wniosków, biegły szczegółowo odniósł się do przebiegu zdarzenia i jego przyczyn, nieprawidłowości popełnionych przez oskarżoną i wyczerpująco a dla sądu także logicznie i przekonująco swoje wnioski uargumentował opierając się na materiale rzeczowym, protokołach z miejsca zdarzenia, materiale fotograficznym. Z opinii wynika	

	<p>jednoznacznie, że bezpośrednią przyczyną zaistnienia wypadku drogowego było nieprawidłowe zachowanie E. R. (2) kierującej samochodem S. (...) nr rej (...), która nie udzieliła pierwszeństwa przejazdu G. J. (1) kierującemu samochodem P. (...) nr rej (...). Biegły wskazał także, że uszkodzenia przedniej szyby czołowej samochodu P. (...) oraz nie wystrzelenie poduszki pasażera wskazuje, że M. J. (1) nie miała w chwili wypadku zapiętych pasów bezpieczeństwa. Oskarżona nieprawidłowo oceniła sytuację na drodze realizując manewr wyjeżdżania z drogi podporządkowanej połączony ze skrętem w lewo czym doprowadziła do wypadku drogowego</p>	
wyjaśnienia oskarżonej E. R. (2)	<p>oskarżona przyznała się do winy i do zarzucanego jej czynu, wskazała, że nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu, zatrzymała się ale widząc, że jadący drogą z pierwszeństwem przejazdu samochód ma włączony prawy kierunkowskaz, posłuchawszy męża, wyjechała na drogę z pierwszeństwem przejazdu skręcając jednocześnie w lewo, identyczna wersja przekazana została także funkcjonariuszom Policji obecnym na miejscu</p>	

oraz G. J. (1), który wykluczył jednak, żeby miał włączony prawy kierunkowskaz, jechał bowiem prosto, brak jest przy tym obiektywnych dowodów które mogłyby zweryfikować te okoliczności a każda ze stron, co oczywiste, ma interes w tym, aby przedstawić wersję korzystną dla siebie, niezależnie jednak od tego wskazać należy, że oskarżona wyjaśniła, że nie widziała aby nadjeżdżający z lewej samochód P. zwalniał, podkreślić też należy z całą stanowczością, że to na oskarżonej poruszającej się drogą podporządkowaną ciążył obowiązek zachowania szczególnej ostrożności i ustąpienia pierwszeństwa pojazdowi pojazdowi posiadającym pierwszeństwo a w związku z tym właściwa i rozważna ocena sytuacji na drodze, czemu nie sprostала i co ważne, nie kwestionowała też tego przyznając się do winy

zeznania G. J. (1)

są dla sądu przekonujące i wiarygodne w przeważającej części, świadek, pokrzywdzony precyzyjnie, logicznie, przekonująco opisał zdarzenie, wskazał jakich obrażeń doznał, jaki był proces leczenia, odniósł się do wyjaśnień oskarżonej i wskazał jednoznacznie, że nie miał włączonego

	<p>kierunkowskazu sugerującego skręt w prawo bo jechał prosto i nie miał potrzeby takiego skrętu, świadek nie potrafił jednoznacznie wskazać, czy w momencie wypadku jego matka była zapięta pasami bezpieczeństwa, wskazał, że zapinał jej takie pasy wcześniej ale nie pamiętał, czy po zderzeniu aut udzielając pomocy matce rozpinał jej pasy, jego zeznania w tym zakresie nie mogą być jednak uznane za przekonujące wobec jednoznacznych wniosków opinii biegłego Z. S. (2), widocznych na materiale fotograficznym oraz opisanych w protokole oględzin jego pojazdu uszkodzeniach szyby, dowody te bezsprzecznie w powiązaniu z obrażeniami doznanymi przez M. J. (2) wskazują, że uderzyła głową w przednią szybę i nie miała w momencie wypadku zapiętych pasów</p>	
zeznania P. N.	<p>jak również M. S., funkcjonariuszy Policji, którzy wykonywali czynności na miejscu wypadku nie budzą zastrzeżeń, są przekonujące i logiczne, spójne też z pozostałymi dowodami, świadkowie przekazali znane im okoliczności, ustalenia poczynione na miejscu zdarzenia oraz informacje uzyskane od stron, G. J. (1) mówił wówczas do nich, że</p>	

	matka nie miała zapiętych pasów, oskarżona zaś i jej mąż twierdzili, że widzieli prawy kierunkowskaz włączony w samochodzie nadjeżdżającym z ich prawej strony drogą z pierwszeństwem przejazdu		
protokół oględzin miejsca wypadku i szkic oraz dokumentacja fotograficzna	nie kwestionowane, nie budzą zastrzeżeń		
protokoły oględzin pojazdów	nie kwestionowane, nie budzą zastrzeżeń		
dokumentacja lekarska dot. M. J. (1)	nie kwestionowana, nie budzą zastrzeżeń		
dokumentacja lekarska dot. G. J. (1)	nie kwestionowane, nie budzą zastrzeżeń		
<i>0.1.Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które są uznane za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<i>1.PODSTAWA PRAWNA WYROKU</i>			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo		E. R. (2)

	warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
zdaniem sądu opisane i ocenione wyżej zachowanie oskarżonej wyczerpało dyspozycje art.177§1 kk, nie ma wątpliwości co do tego, że oskarżona mogła uniknąć wypadku (nie podejmując manewru wjazdu na drogę z pierwszeństwem przejazdu bez ustąpienia pierwszeństwa samochodowi P. (...)) a jej zachowanie opisane w zarzucie ma bezpośredni związek i było przyczyną zaistnienia wypadku, którego skutkiem było doznanie obrażeń przez M. J. (1) i G. J. (1) naruszających prawidłowe funkcjonowanie ich organizmów na okres powyżej 7 dni			
#	3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.3. Warunkowe umorzenie postępowania		

Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach warunkowego umorzenia postępowania			
#	3.4. Umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach umorzenia postępowania			
#	3.5. Uniewinnienie		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach uniewinnienia			
1.KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
E. R. (2)	grzywna 150 stawek dziennych po 20 zł każda, nawiązka na rzecz G. J. (1) w kwocie 3000 zł		oskarżona nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, co doprowadziło do wypadku drogowego, brak podstaw do przyjęcia, że kierujący samochodem P. (...) G. J. (1) przyczynił się do wypadku, że nie poruszał się prawidłowo, jednak

dotychczasowy sposób życia oskarżonej, daleki od przestępnego, to, że nie była karana i cieszy się dobrą opinią w miejscu zamieszkania a przestępstwo nieumyślne, którego się dopuściła niewątpliwie było incydentem w jej życiu, także jej zachowanie bezpośrednio po wypadku, przyznane się do winy, wyrażona skrucha postawa w toku postępowania pozwala na uznanie, że zarówno stopień zawinienia oskarżonej jak i społecznej szkodliwości zarzucanego jej czynu umożliwiają zastosowanie wobec niej instytucji z art.37a§1 kk i wymierzenie jej kary grzywny , postawa oskarżonej i jej dotychczasowy sposób życia wskazują bowiem , że pomimo takiej decyzji będzie przestrzegała porządku prawnego (wymierzona jej kara pozbawienia wolności nie byłaby surowsza od roku) i orzeczenie takie osiągnie cele wychowawczy i zapobiegawczy ale też w zakresie kształtowania świadomości prawnej , pokrzywdzony domagał się kwoty 10 tysięcy w związku z doznanymi obrażeniami i koniecznością leczenia i rehabilitacji , sąd stwierdził jednak, że tego typu roszczeń pokrzywdzony winien dochodzić od ubezpieczyciela z tytułu

odpowiedzialności OC sprawcy (już uzyskał z tego tytułu kwotę powyżej 10 tysięcy) a wystarczające a także odpowiednie ze względu na sytuację majątkową i osobistą oskarżonej oraz z uwagi na charakter zarzucanego jej czynu będzie orzeczenie nawiązki w kwocie 3000 zł dla wzmocnienia funkcji wychowawczych i zapobiegawczych, spełniając jednocześnie rekompensacyjną funkcję wobec pokrzywdzonego (tylko na marginesie należy stwierdzić, że zadośćuczynienie w związku ze śmiercią matki nie może być skutecznie dochodzone wobec treści opinii kompleksowej biegłych, z której wynika, że zgon M. J. (1) nie był następstwem wypadku a skutkiem ostrego zawału serca i brak związku przyczynowego między wypadkiem a zaistnieniem owego zawału), sąd nie uznał za konieczne - w związku z powyższymi okolicznościami, orzekanie wobec oskarżonej środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych nawet w minimalnym okresie roku, nie jest to konieczne dla zapobieżenia popełnieniu przez nią podobnego czynu, oskarżona ma świadomość i miała ją od początku, że nieprawidłowo oceniła sytuację na drodze a

			<p>prorowadzone postępowanie było także dostateczną dolegliwością dla niej i uświadomiło jej niewątpliwie konieczność bezwzględnego stosowania się do zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.</p>
<p>1.Inne ROZSTRZYGNIECIA Zawarte w WYROKU</p>			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
<p>1.inne zagadnienia</p>			
<p>W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę</p>			
<p>1.Koszty procesu</p>			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
zasądzenie od oskarżonej na rzecz oskarżyciela posiłkowego poniesionych przez niego kosztów	art.627 kpk, art.624§1 kpk, art. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych, zdaniem sądu		

zastępstwa procesowego, zasądzenie opłaty oraz wydatków w kwocie 2500 zł na rzecz Skarbu Państwa, zwolnienie z wydatków w pozostałym zakresie	biorąc pod uwagę sytuację majątkową i osobistą oskarżonej, osiągane przez nią dochody oraz wysokość nałożonych obciążeń finansowych w postaci grzywny i nawiązki zasadne było obciążenie oskarżonej wydatkami związanymi w tej sprawie z wydaniem opinii przez biegłych na wniosek przede wszystkim oskarżyciela posiłkowego, jedynie w części	
1.Podpis		
sędzia Edyta Cieliszak		

POUCZENIE O UPRAWNIENIACH I OBOWIĄZKACH

Strona ma prawo do złożenia w terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyroku wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Oskarżony pozbawiony wolności, który nie ma obrońcy i – pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok – nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku, ma prawo do złożenia wniosku o sporządzenia na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku w terminie 7 dni od daty doręczenia mu wyroku.

Sporządzenie uzasadnienia z urzędu nie zwalnia strony od złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia. Wniosek składa się na piśmie wskazując:

- 1) oznaczenie organu, do którego jest skierowany, oraz sprawy, której dotyczy;
- 2) oznaczenie oraz adres wnoszącego pismo, a także – w pierwszym piśmie złożonym w sprawie – numer telefonu, telefaksu i adres poczty elektronicznej lub oświadczenie o ich nieposiadaniu;
- 3) treść wniosku, czy dotyczy całości wyroku czy też niektórych czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu, bądź też jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu oraz oznaczenie oskarżonego, gdy wniosek nie pochodzi od oskarżonego;
- 4) datę i podpis składającego pismo (za osobę, która nie może się podpisać, pismo podpisuje osoba przez nią upoważniona, ze wskazaniem przyczyny złożenia swego podpisu).

Wniosek złożony przez osobę nieuprawnioną, po terminie lub którego braki formalne nie zostały uzupełnione w terminie przez wnoszącego nie zostanie przyjęty (art. 119, art. 422 § 1, § 2 i § 3)²⁾.

Od wyroku sądu pierwszej instancji stronom i podmiotowi zobowiązanemu przysługuje apelacja (art. 444).

Apelację wnosi się na piśmie do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie 14 dni od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem (art. 428 § 1, art. 445 § 1).

Apelację co do winy uważa się za wniesioną przeciwko całości wyroku, a apelację co do kary uważa się za wniesioną przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych. Natomiast apelację co do środka karnego, środka kompensacyjnego albo przepadku uważa się za wniesioną odpowiednio przeciwko całości rozstrzygnięcia o środkach karnych albo o środkach kompensacyjnych albo o przepadku (art. 447 § 1-3).

W apelacji można podnosić zarzuty, które nie stanowiły lub nie mogły stanowić przedmiotu zażalenia (art. 447§ 4).

Podstawą apelacji nie może być błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia, oraz rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka, związane z treścią zawartego porozumienia w sprawie wydania wyroku skazującego, wymierzenia określonej kary lub środka karnego, orzeczenie przepadku lub środka kompensacyjnego lub rozstrzygnięcia w przedmiocie poniesienia kosztów procesu (art. 447 § 5).

Podstawą apelacji nie mogą być wyłącznie zarzuty, których uwzględnienie mogłoby nastąpić w trybie sprostowania omyłki pisarskiej lub rachunkowej oraz w obliczeniu terminów w wyroku albo uzasadnieniu do niego, w trybie rozstrzygnięcia co do przepadku, zaliczenia tymczasowego aresztowania, zatrzymania lub okresu rzeczywistego pozbawienia wolności, okresu zatrzymania prawa jazdy lub innego odpowiedniego dokumentu lub okresu zawieszenia oskarżonego w czynnościach służbowych lub w wykonywaniu zawodu albo nakazania powstrzymania się od określonej działalności lub od prowadzenia określonego rodzaju pojazdów, lub zakazania ubiegania się o zamówienia publiczne na czas trwania postępowania, nałożenia obowiązku zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu albo dowodów rzeczowych, oraz w trybie rozstrzygnięcia o kosztach procesu (art. 447 § 6).

Apelacja wniesiona po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo niedopuszczalna z mocy ustawy nie zostanie przyjęta (art. 429 § 1).

Oskarżony ma prawo do korzystania przy sporządzeniu apelacji z pomocy ustanowionego przez siebie obrońcy, a strona inna niż oskarżony może ustanowić pełnomocnika. Do czasu ustanowienia obrońcy przez oskarżonego pozbawionego wolności, obrońcę może ustanowić inna osoba. Apelacja od wyroku sądu okręgowego, która nie pochodzi od prokuratora lub pełnomocnika będącego radcą prawnym, powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Wydatki związane z ustanowieniem obrońcy albo pełnomocnika ponosi strona, która go ustanowiła (art. 6, art. 83 § 1, art. 87 § 1, art. 446 § 1, art. 620).

Jeśli strona nie ma obrońcy albo pełnomocnika z wyboru, może żądać, aby wyznaczono obrońcę albo pełnomocnika z urzędu, w tym w celu dokonania określonej czynności, jeżeli w sposób należyty wykáže, że nie jest w stanie ponieść kosztów ustanowienia obrońcy albo pełnomocnika z wyboru bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Pełnomocnik z urzędu zostanie wówczas wyznaczony z listy pełnomocników. Wyznaczenie pełnomocnika z urzędu może zostać cofnięte, jeżeli okaże się, że nie istnieją okoliczności, na podstawie których go wyznaczono (art. 78 i art. 81a § 1 w zw. z art. 88 § 1 zd. drugie).

Udział obrońcy w postępowaniu nie wyłącza osobistego działania w nim oskarżonego, a udział pełnomocnika nie wyłącza osobistego działania w nim strony innej niż oskarżony (art. 86 § 2 w zw. z art. 88 § 1 zd. drugie).

Do biegu wskazanych powyżej terminów nie wlicza się dnia, od którego liczy się dany termin. Jeżeli koniec tego terminu przypadnie na dzień przez ustawę uznany za dzień wolny od pracy lub na sobotę, czynność można wykonać następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą (art. 123 § 1 i § 3). Termin jest zachowany, jeżeli

przed jego upływem wnioski o sporządzenie uzasadnienia na piśmie lub apelacja zostaną złożone bezpośrednio w sądzie albo:

1. nadane w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej;
2. nadane w polskim urzędzie konsularnym;
3. złożone przez żołnierza, z wyjątkiem żołnierza pełniącego terytorialną służbę wojskową dyspozycyjnie, w dowództwie jednostki wojskowej;
4. złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji odpowiedniego zakładu;
5. złożone przez członka załogi polskiego statku morskiego kapitanowi statku (art. 124).

1) należy wybrać właściwy zwrot;

2) podane w nawiasach przepisy oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, z późn. zm.).